

ועדה לפי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976

י"ב כסלו, תשע"ו
24 בנובמבר, 2015

בעניין:

ד"ר בועז לב, משנה למנכ"ל משרד הבריאות, באמצעות באת כוחו עו"ד
שרה שרלב, התובעת הראשית, הלשכה המשפטית, משרד הבריאות,
ירושלים

הקובל

- נגד -

1. ד"ר מרדכי בכר רופא מורשה בעל רישיון
באמצעות בא כוחו עו"ד אוהד אלטמן

2. ד"ר אבינועם שקולניק רופא מורשה בעל רישיון
באמצעות באי כוחו עו"ד עופר דורון ו/או מוריה שלו

הנקבלים

דין וחשבון

ביום 30 באוגוסט, 2015 המליצה הועדה, ברוב דעות של שתי חברות הועדה, לכב' השר לקבוע שני הנקבלים עברו עבירות משמעת כלהלן:
נקבל 1, ד"ר מרדכי בכר, התנהג התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה כאמור בסעיף 41(1) לפקודת הרופאים, משום שסרב לאשר ביצוע לפרוסקופיה לגב' ובכך מנע בדיקה ואבחנה נכונה של מצבה בניגוד להמלצת הרופאים המטפלים בבית החולים איכילוב והעדיף להסתמך על חוות דעת רופא בתחום שאינו בגדר מומחיותו, ומשום שתרם למתן המידע השגוי לחולה על מצבה הרפואי והשלכותיו על המשך שהותה וזכויותיה בישראל;
נקבל 2, ד"ר אליעזר שקולניק גילה רשלנות חמורה והתנהג התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה, כאמור בסעיף 41(1) ו-3 לפקודת הרופאים, משום שבמקום להפנות את גב' לרופא בעל המומחיות המתאימה כדי לקבל אבחנה נכונה לגבי מצבה הרפואי הוא העדיף לקבלה בעצמו, אף שאין הוא המומחה לעניין, קבע את האבחנה על סמך נתונים קיימים ללא ברור נוסף הנדרש כדי לקבל את תמונת מצבה במלואה תוך התעלמות מהמלצות הרופאים המטפלים בבית החולים איכילוב, וכאשר החליט להמשיך בברור - לאחר שהציג המקרה בפני אונקולוגית מסגל בית החולים שבהנהלתו בדרך שיצרה רושם כי היתה אבחנה של סרטן שחלה גרורתי - בחר, יחד עמה, בדרך טיפול קשה בניגוד למקובל באופן ברור וחד משמעי.

המלצתו של יו"ר הועדה לכב' השר היתה לקבוע כי נקבל 1, ד"ר מרדכי בכר, הפר הוראה מהוראות חוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996 פרק ג' סעיף 5 (טיפול רפואי נאות) המהווה עבירה על פקודת הרופאים סעיף 41 (7), בכך שהתנהלותו הובילה למניעת ביצוע תהליך האבחון (לפרוסקופיה אבחנתית) שהיה מתוכנן למחרת היום בבית החולים איכילוב ואשר נדרש לחולה טרם החלטה על מתן כימותרפיה, ונקבל 2, ד"ר אליעזר שקולניק גילה חוסר יכולת במילוי תפקידו כרופא מורשה לפי סעיף 41(3) לפקודת הרופאים, בכך שלא עמד על כך שהמטופלת תשלם את תהליך האבחון על ידי ביופסיה כנדרש, אלא הסכים לטיפול

בכימותרפיה לפי הנחיית האונקולוגית וזאת לפני קבלת אבחנה היסטופתולוגית של ממאירות.

ביום 5.11.2015 קיימנו את הדיון האחרון בתיק ושמענו את טיעוני הצדדים לעניין אמצעי המשמעת שראוי להשית על הנקבלים בשל עבירות המשמעת שהמליצה הועדה לקבוע ברוב דעות.

שמענו חמישה עדים מטעם הנקבל 2, ד"ר שקולניק, וקראנו מכתבי הערכה של אישי ציבור וחולים שהעידו מתוך הכרותם עמו על סגולותיו ותרומתו הרבה כרופא וכמנהל רפואי ובד בבד על יחסו האנושי כלפי מטופליו, ובעיקר יחסו לנזקקים להגנה ובראש ובראשונה עובדים זרים. כך שמענו את דבריו של ד"ר שקולניק עצמו שאמר כי הרפואה היא כל חייו, כי עזר לאלפי חולים ומעולם לא דחה אף אדם, וגם במקרה שבפנינו התכוון לטוב אך הוטעה בצורה טרגית והוא ומשפחתו שילמו על כך במשך שבע שנים, ובקש שהועדה תסתפק בהמלצה על נזיפה ולא התליית רשיונו שתביא לסיום עבודתו.

כן נשא דבריו בפנינו הנקבל 1, ד"ר בכר, שלא הביא עדים בשלב זה, וחזר על דברים כי אחריותו היתה כמנהל וכרופא שהיה במקום, וטעה בכך שלא היה ער לגבולות האחריות של חברת מד, שסמך על אחרים, וכי הבין את טעותו כבעל עניין בחברה המעניקה שירותים לזרים, והפנימה, ועקב כך גם חדל מעיסוקו זה. כל התליה תפגע בפעילותו כרופא שהיא ערך עליון אצלו, ובקש שהועדה לא תתלה את רשיונו.

שני הנקבלים נשאו דבריהם בשלב האחרון של הדיון, לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, ובראש ובראשונה טיעוני ב"כ הקובל אשר בקשה מהועדה כי תמליץ להשית על הנקבל 1 אמצעי משמעת של התליה ל-12 חודשים, ועל הנקבל 2 - אמצעי משמעת של התליה ל-6 חודשים. לדברי עו"ד שרלב שהסתמכה על ע"א 50/91 סבין וע"א 10979/04 ליביו ליאור, יש להתייחס למקרה מן ההיבט הציבורי והצורך לשמור על זכויות עובדים זרים והיחס שהם מקבלים בתחום הרפואה, ולעניין זה יש להעביר מסר לאנשי המקצוע. הנקבלים לדבריה לא לקחו אחריות על חלקם בניגוד לשתי הרופאות האחרות שהיו מעורבות בפרשה, אשר היו מוכנות להודות, וגם הנקבלים יכלו להודות לעשות כן, גם לא במסגרת הסדר טיעון. לכן, ולמרות הזמן הרב שחלף, וכדי להעביר את המסר הנכון, יש מקום להטיל על הנקבל 1 התליה לתקופה ממושכת -12 חודשים - משום שלא אישר את הלפרוסקופיה כפי שהתבקש על ידי המומחים בתחום, דבר שהיתה לו השלכה על המשך הטיפול, ועל נקבל 2 - למרות שקשה להתעלם מכל מה שנשמע לגביו, הרי דווקא מעמדו הבכיר עומד לו לרועץ, כי הוא מהווה דוגמא לאנשי המקצוע, וסלחנות בגלל העבר תהיה טעות - בקשה להשית התליית רשיונו ל-6 חודשים כדי להעביר את המסר הנכון.

עו"ד אלטמן, ב"כ הנקבל 1, לא יכול היה להסתיר את תדהמתו וסערת רוחו לנוכח בקשת ב"כ הקובל, שגילתה לדבריו עצימת עיניים כלפי מרשו וכעת מעבירה לו תחושת רדיפה. מרשו שהואשם בשני פרטים - התנהגות שאינה הולמת רופא ורשלנות חמורה, נמצא אשם רק בפרט הראשון, ולא באישום החמור של רשלנות חמורה שריחף מעליו במשך 5 שנים. לדבריו יש ללמוד דווקא מעניינה של ד"ר מריק, מנהלת מחלקה שנתנה טיפול כימותרפי ללא מסמכים, ושהקובל מיהר לחוס עליה, והיא זו שהיתה לדבריו "תמרור עצור" שהיתה אמורה לעצור את התהליך. והנה לגביה בקשה הקובל אמצעי משמעת של נזיפה (שהועדה לא אישרה אלא החמירה). כך גם לגבי ד"ר ברק שקבלה עונש פעוט לעומת חלקה בפרשה, בעוד שלגבי ד"ר בכר, שהודה באחריותו מעצם היותו במקום ומשום שקבל לעבודה את ד"ר ברק שכשלה, כאחריות מיניסטריאלית, ולא במסגרת הסדר טיעון, מבקשת ב"כ הקובל התליה לתקופה ארוכה. לדברי עו"ד אלטמן, תמרור נוסף, תמרור "אין כניסה" צריך היה להגיע מכיוון בית החולים איכילוב, שם היה מחוייב לבצע את הבדיקה ולשלוח חשבון כמקובל, כפי שהעיד מרן צפירי. הנקבלים עברו עינוי דין שיש לתת עליו את הדעת, חלק גדול מהתנהלותו של ד"ר בכר נבע מכך שסמך על ד"ר שקולניק שאינו קוטל קנים, והטלת אמצעי משמעת של התליה לתקופה של פי 6 מזה שהוטל בסופו של דבר על ד"ר מריק, ופי שניים ממה שהתבקש בדיון זה על ד"ר שקולניק ממי שהוא הדמות הפחות משמעותית בפרשה אינה אלא רדיפה, ולכן אמצעי המשמעת המתאים היחיד הוא התראה.

מטעם הנקבל 2 טענו עו"ד שלו, ואחריה עו"ד דורון. לדבריהם אמצעי משמעת של התראה הוא היחיד המתאים בנסיבות של קונספירציה שגויה שרבים היו שותפים לה, של טעות חד פעמית, והוא תואם את רף הענישה בתיקים מעין אלה, בעוד שבקשת הקובל אינה מתיישבת עם עתירתו לעונש של הרופאות האחרות בפרשה. לדברי עו"ד שלו, ביום פקודה לא ניתן להתעלם מקריירה ארוכה של עשייה ציבורית כפי שהוצגה בפני הועדה בפירוט, מעבר משמעותי נטול רבב, ממנהל רפואי שנוהג להקביל פניהם של עובדים זרים במיון. התליה ולו הקצרה ביותר תהיה לה השפעה הרסנית של עתידו של ד"ר שקולניק ושל בית החולים לניאדו, שכן רישום בית החולים מותנה ברישיונו של ד"ר שקולניק, ואם זה יותלה יהיה הכרח לפטרו ולמנות רופא אחר תחתיו ובכך יגרם הפסד לכולם. ד"ר שקולניק נענש בפרסום הרב שנעשה לפרשה ורצח האופי שנעשה לו, מצבו הרפואי הפיזי והנפשי הדרדר כפי שעולה מן המסמכים שהוגשו לוועדה. מניעיו היו טובים, במהלך הדיון התברר שמה שד"ר ברק ייחסה לו לגבי שחרורה של גב' מליונס על בסיס חוות דעתו של ד"ר שקולניק, חסר שחר, מקרה זה היה טעות חד פעמית ששותפים היו לה רבים, ובשלב הקריטי של הטיפול החולה אכן הועברה לד"ר מריק שהיא המומחית האחראית. חלפו שנים רבות מאז המקרה משנת 2008, ולשיהוי יש השלכה על אמצעי המשמעת כפי שעולה מן הפסיקה. בית החולים איכילוב היה מונע הנזק הטבעי והברור, וכפי שקבעה הועדה, לא היינו כאן אילו נערכה הבדיקה באיכילוב, ואף שהועדה לא מצאה לתרגם טענה מן הצדק וטענת אפליה במישור ההרשעה, יש מקום לעשות כן בעניין הסנקציה העונשית. אין לזקוף לחובתו של הנקבל אי לקיחת אחריות, שכן הקובל חזר בו מהסדר טיעון חתום. לאור הפסיקה שהובאה בפנינו, לגבי מקרים חמורים יותר בהם, גם נגרם נזק של ממש, וכאשר לא מדובר בעבירות מכוונות כאמור בפסיקה שהביאה ב"כ הקובל אלא בטעות חד פעמית, עניין ההרתעה הכללית צריך להדחות ויש להתחשב בנסיבות האישיות, ועל כן במקרה זה הענישה המתאימה היא לכל היותר נזיפה.

המלצת הועדה

כפי שצינו בהחלטתנו מיום 30 באוגוסט 2015, בימים אלה מלאו שבע שנים לאירועים נשוא הקובלנה (שעיקרם בחודש נובמבר 2008). הטיפול המשמעותי התארך מעל ומעבר למקובל גם בהליכים אלה, שהמהירות אינה מאפיינת אותם בדרך כלל, כאשר הדיונים בקובלנה, שהוגשה בסוף חודש יוני 2010, החלו בשל עיכובים שאינם קשורים לנקבלים רק בחודש ספטמבר 2011, קרי, שלוש שנים לאחר האירועים. הדיונים התארכו בשל גורמים שונים כפי שפרטנו במבוא לסעיף 5 ובסעיף 5.1 להחלטתנו, והנה היום, לאחר שבע שנים כאמור, הגענו לגזירת הדין.

ואין גזירת הדין כיום כגזירת הדין לפני שלוש, ארבע או חמש שנים. לא נוכל להתעלם מן הזמן שחלף, ואשר במהלכו ריחפה על הנקבלים עננה כבדה של האשמות קשות, שלגבי חלקן לא מצאה הועדה מקום לייחסן לנקבלים (הועדה לא מצאה כי הנקבלים היו מעורבים בדרך של יעוץ טלפוני בשלב הראשון של "שחרור" או "הוצאת" או "עזיבת" החולה את בית החולים איכילוב כנטען בקובלנה, והנקבל 1 נמצא לדעת רוב חברי הועדה אשם בהתנהגות שאינה הולמת רופא, אך לא ברשלנות חמורה כפי שהואשם על ידי הקובל בקובלנה), זמן שבמהלכו שילמו מחיר אישי קשה, גם בשל פרסומים קשים שניתנו לפרשה. ראו לעניין זה ע"א 3714/93 ד"ר חיים פרי נ. שר הבריאות, ע"ש ירושלים 5013/06 ד"ר עקל עקל נ. שר הבריאות.

אנו, כמובן, שותפים לגישת הקובל בקשר לצורך בשמירה של זכויות עובדים זרים, בכלל ובתחום הטיפול הרפואי בפרט (צורך שחל על כל הגורמים והמוסדות הרפואיים במדינה ולא רק על אלה שהנקבלים נמנו או נמנים עליהם), ואין מחלוקת כי אינטרס הציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים הוא השיקול המרכזי בהליכים בפני ועדה זו. יחד עם זאת אין להתעלם בשלב זה של גזירת הדין משיקולים של צדק ושוויון, מחלוף הזמן כאמור לעיל, מחומרת עבירת המשמעת וכיוצא באלה נסיבות ספציפיות למקרה.

אשר לטענת ב"כ הקובל כי בניגוד לשתי הנקבלות האחרות בפרשה הנקבלים בפנינו לא

הודו, הרי היא תמוהה, בהתחשב בכך שהצדדים הגיעו (אף שבשלב מתקדם של הדיונים) להסדר טיעון (ויידעו על כך את הועדה, שנענתה לבקשות לדחיית מועדים עקב כך), אך הקובל חזר בו מן ההסדר (החתום, כפי שהובא לידיעתנו), מסיבות שלא פורטו בפנינו, אך כנראה אינן קשורות לנקבלים. לא זו אף זו. כבר מכתב התשובה של נקבל 1 מיום 3.5.2011, עולה, כי בא כוחו פנה לקובל על מנת לברר אפשרות להגיע להסדר טיעון בעניינו, אך נדחה.

הערתה בהקשר זה של ב"כ הקובלת, כי הנקבלים יכלו להודות שלא במסגרת הסדר טיעון מעוררת תחושה של חוסר נוחות, בהתחשב בכך כי בתיקים עם עבירות משמעת מן הסוג שבפנינו, לא זכור לנו שנתקלנו בהודאות שאינן במסגרת הסדר טיעון (בהבדל מהודאות של מי שהורשעו בהליכים פליליים), וגם הנקבלות האחרות בפרשה זו, אותן הביאה כדוגמא למי שהיו מוכנות להודות ולקחו אחריות, עשו זאת במסגרת הסדר טיעון.

כאן המקום להתייחס לאשר ציינו בראשית החלטתנו מיום 30 באוגוסט 2015, "כי יש להניח שקובלנה זו לא היתה נולדת, אילו נערכה לגב' בדיקה פתולוגית כמתוכנן במועד שנקבע במסגרת אישפוז בן כמעט שלשה שבועות באיכילוב. אי ביצוע הבדיקה והנסיבות האופפות את עזיבתה של גב' מליונס את בית החולים זמן קצר קודם למועד שנקבע לבדיקה, תמוהים, אם לנקוט בלשון המעטה."

תמיהה זו לא השליכה על החלטתנו בשאלת התקיימותן של עבירות משמעת, אך לא נוכל להתעלם ממנה בשלב זה של גזירת הדין.

בית החולים איכילוב, בו היתה גב' מאושפזת כמעט שלושה שבועות כאמור, היה שומר הסף, ובלשונו הציורית של עו"ד אלטמן "תמרור אין כניסה". כמעט שלושה שבועות, בשתי מחלקות, ואבחנה (בהבדל מחשדות) - אין. והנה, יום לפני הבדיקה המכרעת, שאמורה לאבחן סופית אם יש בסיס לחשדות על קיומו של סרטן שחלות מפושט, יוצאת הגב' מבית החולים לבלי שוב.

כאמור לעיל, נסיבות עזיבתה לא התבררו עד תום, לפחות לא עד כמה שידוע לנו. ממה שהתגלה לנו טיפין טיפין במהלך הדיונים, כנראה שעלתה שאלת מימון הבדיקה, וגב' הבינה כי עליה יהיה לשאת בו, אף שמעדותו של מנהל שירותי מיון ואישפוז בבית החולים, מר רן צפריר, עלה, כי לא היתה אמורה להיות אליה פניה בעניין זה באותו שלב, וכי השיקול בביצוע הבדיקה הוא של הגורם המטפל הרפואי.

והנה, היכן היו בשלב זה, כאשר גב' עוד היתה מאושפזת, אנשי הצוות הרפואי באיכילוב? מדוע איש מהם לא נעמד בשער ומנע את עזיבתה לפני סיום הברור, ביצוע הבדיקה שהוגדרה כדחופה? הרי אילו עשו כן, לא היינו נמצאים במקום בו אנו נמצאים כעת. והאם, כדברי ב"כ הקובל, ההבט הציבורי שצריך להנחות בנושא והצורך לשמור על זכויות עובדים זרים, אינם רלבנטיים גם לבית החולים איכילוב שעד שכמה שידוע לנו יצא פטור בלא כלום? הנכון להטיל את מלוא כובד האחריות על מי שלא נמצאו מעורבים בשלב של עזיבת החולה את בית החולים? מאלה לא נוכל להתעלם בשעה זו של גזירת הדין. למעלה מן הצורך נציין, כי התרשמנו, שסגנון הפניות הפוגעני מטעם איכילוב אל הנקבלים (ולא רק הם), לא תרם לטיפול בחולה, ועל כך אנו מצרים.

מדובר בשני רופאים ותיקים מאד. נקבל 1 הצעיר מביניהם כיום בן 64 שבצד פעילותו העסקית רפואית ממשיך גם לעסוק ברפואה, ונקבל 2, כיום בן 71, עוסק ברפואה ומזה שנים ובמקביל הוא גם מנהל רפואי של בית חולים.

ד"ר בכר, רופא א.א.ג. שעסק בעבר גם בכירורגית ראש וצוואר, והיה מעורב באירועים נשוא הקובלנה בכובעו כאחד הבעלים של חברה שהיתה אחראית לאספקה ומימון של שירותים לעובדים זרים (תחום שאינו עוסק בו יותר כלקח מפרשה זו), נמצא אשם על ידינו (ברוב דעות) בהתנהגות שאינה הולמת רופא משום שהעדיף להסתמך על חוות דעתו של רופא בתחום שאינו בגדר מומחיותו ויחד עם עובדי חברתו, ובכך מנע בדיקה ואבחנה נכונה של מחלתה של גב' מליונס, ואף תרם למסירת המידע השגוי על מצבה.

ד"ר בכר כשל, אך גם בעדותו בפנינו לא הסיר מעצמו כל אחריות כמנהל ובעלים "שהיה רופא והיה שם" מחד גיסא, ומאידך גיסא אין ספק שסמך על מי שמעורבותם המקצועית

היתה עמוקה יותר, והוא הודה בטעויותיו בכך שעשה כן. ובמאמר מוסגר נציין, כי לא כל אשר נאמר לגבי ד"ר בכר בהליך הראשון שהתקיים בפנינו (במסגרת טיעונים לעונש בהסדר טיעון בהרכב שהיו חברות בו שתי חברות הועדה) בוסס בעת הדיון בקובלה זו נודה על האמת, כי גם אנו היינו שותפים להפתעתו של עו"ד אלטמן (ושל הנקבל 1) לנוכח תקופת ההתליה של 12 חודשים שבקשה ב"כ הקובל שנשית על נקבל 1, אשר נמצא אשם בהתנהגות שאינה הולמת רופא, אך לא ברשלנות חמורה כפי שייחס לו הקובל בקובלנה, וגם לא נמצא שהיה מעורב בשחרורה של גב' מבית החולים איכילוב יום לפני ביצוע הבדיקה כפי שהואשם בקובלנה. בקשת התליה לתקופה כאמור - שעה שלגבי ד"ר ברק (המנהלת הרפואית של מד אשר בעקבות שיחתה עם בית החולים איכילוב עזבה החולה את בית החולים) הסתפק הקובל (במסגרת הסדר טיעון) בבקשה להטיל עליה אמצעי משמעת של נזיפה, כמו לגבי ד"ר מריק (רופאה אונקולוגית, מנהלת מחלקה, שנתנה טיפול כימותרפי ללא בדיקה פתולוגית, ואשר הוטלה התליה עליה לחודשיים למרות הסדר הטיעון), ופי שניים מהנקבל 2 שנמצא אשם גם ברשלנות חמורה - עוררה בנו תחושת חוסר נוחות. כשלונו של ד"ר בכר כישלון הוא (וכיוון שלא נטען אחרת, נראה שהיה בגדר מעידה חד פעמית), אך בפרשה זו וודאי לא היה הדמות העיקרית. אם נוסיף לכך את ההעדרות הבולטת מטעם בית החולים איכילוב בבירור האירועים (אף שאחדים מן המעורבים הופיעו כעדים), איננו רואים מקום ולו להתקרב בהמלצתנו למבוקש מטעם הקובל. איננו סבורים כי בנסיבות העניין, לאור כל המפורט לעיל, יש מקום להתלות את רשיונו של ד"ר בכר, ואנו ממליצים לכב' השר להסתפק באמצעי משמעת של נזיפה.

ד"ר שקולניק, כירורג שהיה ועודו מנהלו הרפואי של בית החולים לניאדו, ובמועדים הרלבנטיים לקובלנה - גם מנהל המחלקה הכירורגית של בית החולים, נמצא אשם על ידינו (ברוב דעות) ברשלנות חמורה ובהתנהגות שאינה הולמת רופא. זאת משום שכרופא שאינו בעל המומחיות לקבוע ממאירות גניקולוגית, לקח על עצמו את האחריות לתת חוות דעת חד משמעית לגבי מצבה הרפואי של גב' מליונס בציינו כי ניתן לקבוע את מצבה לפי הנתונים הקליניים ללא ביצוע ביופסיה על אף המלצת הרופאים המטפלים באיכילוב לעשות כן בדחיפות ועל אף היותו מודע להשלכה החמורה של חוות דעתו על בריאותה והמשך חייה ועתידה של החולה, ומשום הדרך שבה הציג את מצב הדברים כמנהל בית החולים בפני רופאה הכפופה לו מינהלית (אף שהיא מנהלת מחלקה ומומחית בתחום האונקולוגיה) ביוצרו את הרושם שהיתה אבחנה של סרטן שחלות גרורות, וכי החולה צפויה להיות מגורשת מן הארץ תוך שבוע, אם לא יוחל בטיפול כימי.

למען ההגינות נציין, כי החשד (השגוי) שמדובר בסרטן שחלות מפושט היה משותף גם לרופאים המטפלים של החולה באיכילוב (אלא שהם המליצו על ביצוע לפרוסקופיה לצורך בדיקה פתולוגית).

התרשמו, לנוכח הדברים ששמענו וקראנו, כי ד"ר שקולניק הוא רופא יוצא דופן ברמה מקצועית גבוהה, שידע לשמור על אושיות המקצוע בבד בבד עם יחס אנושי, טוב לב, מסירות ואורך רוח למטופליו, ובעיקר - עם יחס מיוחד, חם ותומך לעובדים זרים שהוא ובית החולים לניאדו מספקים להם שירותים רפואיים, עובדים שזכו להתערבותו והתעקשותו על השארתם בארץ לצורך ביצוע טיפולים שאינם מובטחים בארצות מולדתם, כי תרם תרומה גדולה, כמנהלו הרפואי של בית חולים לניאדו, לצמיחתו והתפתחותו ושיפורו של בית החולים, על יכולות ניהול הגבוהות שלו ועל שיפור מערך החירום, ובתוך כך למדנו, כי רישום בית החולים בהתאם לפקודת בריאות העם תלוי בהיותו של ד"ר שקולניק מנהלו הרפואי, שכן המנהל הכללי של בית החולים אינו רופא. אם יותלה רשיונו של ד"ר שקולניק, לא יתאפשר המשך העסקתו כמנהל רפואי ויהיה צורך למלא רופא אחר במקומו.

ב"כ הקובל טענה כי דווקא מעמדו הבכיר של ד"ר שקולניק נזקף לחובתו, משום שהוא משמש דוגמה לאנשי המקצוע, וגילוי סלחנות בגלל העבר מעביר מסר לא טוב ויהווה טעות. אכן, כמו ד"ר בכר, ד"ר שקולניק כשל, ואף שמדובר במעידה חד פעמית, לא מדובר בדבר של מה בכך, ואת דברינו אמרנו בהחלטה בה המלצנו (ברוב דעות) לקבוע כי עבר עבירות משמעת כאמור לעיל.

יחד עם זאת, יש לזכור כי לא מצאנו שד"ר שקולניק (כמו ד"ר בכר) היה מעורב בשלב

עזיבתה של החולה את איכילוב, כפי שהואשם בקובלנה, אותה עזיבה לא מוסברת שהיא מקור כל ההתרחשויות נשוא הקובלנה ואשר לגבי המעורבים בה בבית החולים איכילוב אמרנו דברינו קודם, וגם אין להתעלם מכך כי על אף מעורבותו והצגת הדברים על ידו, מי שהיתה מוסמכת ואישרה את הטיפול הכימותרפי אף שיכלה היתה להתנותו בביצוע בדיקה, היתה ד"ר מריק, מנהלת המחלקה האונקולוגית בבית החולים לניאדו.

בהחלטתנו לא מצאנו הצדקה לדרך בה פעל ד"ר שקולניק, גם בהנחה שכוונתו היתה טובה והוא האמין בתום לב, כי התחלה של טיפול בבית החולים לניאדו הוא הדרך להשאיר את החולה בישראל ובמערכת הבריאות בישראל. לנוכח מכתבי התודה הרבים של עובדים זרים שהוצגו בפנינו, הנחתנו לעיל נראית מבוססת, ואף שכאמור שגה לדעתנו ד"ר שקולניק בדרך בה פעל, ברור כי התיחסותו לאוכלוסיה מוחלשת זו ראויה לשבח, והיא זו שצריכה להוות דוגמא לאנשי המקצוע ולא התקלה החד פעמית שאינה מעידה על התנהגותו בדרך כלל. לכן גם אין לחשוש אם נקח בחשבון את עברו ותרומתו של ד"ר שקולניק לזכותו, ולא נראה במעמדו הבכיר משהו שעומד לו לרועץ כמבוקש על ידי הקובל.

קראנו את התקדימים שהוצגו בפנינו (שברבים מהם אמצעי המשמעת שננקט במקרים של רשלנות חמורה לא היה התליית רישיון) ונראה לנו כי המילים שננקטו בעניינם של פרופ' חשמונאי ופרופ' בלומנפלד - ("לילה) של ליקוי מאורות" - יאות גם להתנהגותו של ד"ר שקולניק, אף שלדעתנו לא מדובר במקרה בחומרה יתרה של הרשלנות החמורה כמו במקרה של חשמונאי-בלומנפלד. ולא נוכל להתעלם מתחושתנו, כי לסגנון הפניות לד"ר שקולניק היתה תרומה לאותו ליקוי מאורות, מה שלא מצדיק אותו, אך ניתן להבנה מבחינה אנושית.

לנוכח עבירות המשמעת בהן נמצא ד"ר שקולניק אשם (ברוב דעות) מחד גיסא, ומאידך גיסא לאור הנסיבות לקולא כאמור לעיל, התלבטנו קשות באשר לאיזון הנכון שיש לעשות בין אלה לאלה בבואנו להמליץ על אמצעי המשמעת שראוי לנקוט בו, תוך שאנו גם ערים לכך שד"ר מריק נענשה בהתליית רישיונה לחודשיים. מה שבסופו של דבר מכריע את הכף לצד הקולא הוא שהתליית רישיונו של ד"ר שקולניק ולו לתקופה קצרה תביא לסיום תפקידו כמנהל רפואי של בית החולים והחלפתו באחר, ובכך יבוא הקץ על פעילותו הברוכה בבית החולים. לפיכך, ולא בלי היסוס, אנו ממליצים לכב' השר להסתפק גם לגבי ד"ר שקולניק באמצעי משמעת של נזיפה.

לפיכך, המלצתנו היא, כאמור לעיל, להטיל על שני הנקבלים אמצעי משמעת של נזיפה.

.....

פרופ' ביאטריס עוזיאל
נציגת
ההסתדרות הרפואית

ד"ר יוסי בר
יו"ר

עירית אלטשולר, עו"ד
נציגת
היועץ המשפטי לממשלה